

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Leonard
Nazwisko: Stacewicz
Miejsce urodzenia: Dźwińsk (Dyneburg)
Data urodzenia: 05-10-1913
Imię ojca: Jan
Imię matki: Wiktoria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Materiały administracyjne. Sprawozdania dekadowe i miesięczne Sekcji I, II i III Wydziału III WUBP w Łodzi za 1948 rok. Leonard Stacewicz występuje w sprawozdaniach Sekcji II w październiku i grudniu 1948 jako osoba aresztowana w lipcu 1948 i przekazana do dyspozycji Wydz. Śledczego WUBP.	IPN Ld PF10/42 t. 2 (42/X).	
Akta śledztwa prowadzonego w 1948 roku przez Wydział III, następnie Wydział Śledczy WUBP w Łodzi przeciwko Leonardowi Stacewiczowi, podejrzanemu początkowo o przynależność do nielegalnej organizacji, następnie o publiczne rozpowszechnianie fałszywych informacji („szepetaną propagandę”). 19.07.1948 L. Stacewicz został zatrzymany podczas zasadzki zorganizowanej przez UB w mieszkaniu Gracjana Fróga (w ramach tzw. akcji X wymierzonej przeciwko Okręgowi Wileńskiemu AK) i osadzony w areszcie WUBP w Łodzi. Na mocy postanowienia nr 815/48 z 24.07.1948 podprokuratora Wojskowej Prokuratury Rejonu Łódzkiego został tymczasowo aresztowany. Po przejęciu materiałów zgromadzonych przez Wydział III, 16.10.1948 Wydział Śledczy wszczął śledztwo, zakończone 22.11.1948. W akcie oskarżenia z 24.11.1948 zarzucono oskarżonemu, że „publicznie rozpowszechniał fałszywe wiadomości”, „czyniąc tym samym przygotowania do zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego”.	IPN Ld PF12/2286 (7350/III).	

Akta sądowe. Materiały sprawy karnej nr Sr. 719/48 prowadzonej przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Łodzi przeciwko L. Stacewiczowi, oskarżonemu o to, że „publicznie rozpowszechniał fałszywe wiadomości”, „czyniąc tym samym przygotowania do zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego”, tj. o czyn z art. 87 w zw. z art. 86§2 kk WP. Skazany przez WSR w Łodzi 22.12.1948 na karę 6 lat pozbawienia wolności, złagodzoną na mocy amnestii do 3 lat, oraz utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych przez 2 lata. Osadzony 29.12.1948 w więzieniu przy ul. Kopernika w Łodzi. W wyniku rewizji wniesionej przez oskarżonego, 11.03.1949 Najwyższy Sąd Wojskowy złagodził karę do 4 lat pozbawienia wolności i na mocy amnestii darował ją w całości. 19.03.1949 L. Stacewicz został zwolniony z więzienia. Sąd Wojewódzki w Łodzi postanowieniem z 06.09.1993 unieważnił wyrok WSR w Łodzi z 22.12.1948.

IPN Ld 137/1728 (Sr. 719/48).

Materiały administracyjne. Wykaz dot. weryfikacji byłych przedwojennych oficerów rezerwy sporządzony przez Wydział IV WUBP w Łodzi w 1949 roku. Notatka biograficzna poświęcona Leonardowi Stacewiczowi klasyfikuje go jako „wroga ZSRR”, zawiera ponadto informacje m.in. na temat przebiegu służby, przynależności do AK, aresztowania przez NKWD 06.08.1944 i internowania w obozie nr 178 w Riazaniu, z którego zbiegł w marcu 1946.

IPN Ld PF10/484 (563/X).

Materiały operacyjne. W aktach śledztwa prowadzonego w 1948 roku przeciwko Leonardowi Stacewiczowi znajdują się materiały operacyjne KP MO w Łęczycy i Poddębicach z lat 1958-1959. Leonard Stacewicz kierował w latach 1957-1958 Gminną Spółdzielnią „Samopomoc Chłopska” w Leźnicy Małej, a w latach 1958-1959 w Dalikowie. Na podstawie doniesienia informatora ps. „Zeszyt” o nieprzychylnych wypowiedziach Stacewicza na temat ZSRR, polskich władz państwowych oraz działaczy PZPR, od stycznia 1958 rozważano wszczęcie przeciwko niemu dochodzenia, przeprowadzenie rozmowy ostrzegawczej lub założenie sprawy operacyjnej. 26.02.1959 poinformowano I sekretarza Komitetu Powiatowego PZPR w Poddębicach o przeszłości Stacewicza i jego krytycznych wypowiedziach, w wyniku czego został on 01.04.1959 usunięty z zajmowanego stanowiska. Informacje na temat pierwszych miesięcy pracy Stacewicza w Leźnicy Małej znajdują się również w sprawozdaniu KP MO w Łęczycy za IV kwartał 1957.

IPN Ld PF12/2286 (7350/III), IPN Ld pf 10/163 (170/X), IPN Ld pf 10/165 (172/X).

Dar osoby prywatnej. Rękopis oraz maszynopis wspomnień Leonarda Stacewicza pt. „Przyczyną upadku Powstania Warszawskiego - zdrada »sojusznika«. Wspomnienia świadka historii”, Łódź 1972. Wspomnienia dotyczą okresu 1944-1946. Ppor. L. Stacewicz ps. „Sęk”, dowódca placówki AK w Radzyminie krypt. „Rażno”, uczestnik akcji „Burza”, 06.08.1944 został aresztowany przez NKWD, przewieziony wraz z innymi oficerami AK do obozu na Majdanku w Lublinie, a następnie internowany w obozie NKWD nr 178 w Riazaniu, skąd w marcu 1946 zbiegł (razem z nim uciekli kpt. Gracjan Fróg „Szczerbiec” i kpt. Jan Mickunas „Sterling”). Przez Tułę, Smoleńsk, Orszę, Mińsk dotarł koleją do Polski w jej przedwojennych granicach. Na podstawie nielegalnych dokumentów i pod fałszywym nazwiskiem został repatriowany z Wilna do Warszawy, skąd – po spotkaniu z rodziną w Radzyminie – wyjechał do Łodzi.

IPN Ld 683/1/CD (rękopis), IPN Ld 683/2/CD (maszynopis).